

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 486. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm14128/facsimile.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Tronen for Bonden og dermed for alle, og hvor han, der er sat i Højheden, laaner saa villig Øre til de lave, som Frederik den sjette, der tør jeg som Historiker paastaa, at Skjaldenes Viser om Kongen kan aldrig være for gode eller heres for tit, om saa end Visebogen er lige saa tyk og rig, som den vil være, hvori alle Kvadene om Frederik den sjette en Gang skal mødes til en mageløs Rim-Krønning. — Ja, m. H., der er næppe nogen større Beundrer end jeg af Danmarks gode Lykke i de fremfarne Tider; men lige fra Barne-Engelen, der, efter den gamle Angelsaxers Kvad, kom sejlene alene til de kongeløse Daner, sovende sødt med en Neg til Hovedpude, og blev Rigets Skjold, Stamfader til alle Skjoldanger, — fra den gamle Skjold, [hvis Kongelov lød]: »Det bør hver Konning at have for Sød, beskyjærne sine Lande og holde Fred, og vide at gjøre sin Almue Gavn, for hvilke han bær sit Kongenavn», — til denne Kongeløvs mesterlige Forklarer, Frederik, fra Fædrelands-Historiens første Dagry til det andet, som jeg kalder en Nyaarsmorgen, har Danmarks gode Lykke aldrig saa klart aabenbart sig som i Frederik den sjettes Dage, og først og sidst deri, at han stod for Styret, før endnu Bjærgene i Vesten begyndte at sprude, og staa der endnu, efter at Vulkanen er udbrændt og en Stilstand vunden, før et Jordskjælv fra Østen styrter alt, hvad der ej er grundfestet i Folkenes Hjerte.

Det er ikke min Sag, om man kalder mig en Smigrer; thi Skjældsord rager mig ikke, Naturen har sørget for, man ikke skal finde mig blandt Kryberne, og min Skrift saa vel som min Tale beviser, at faa kan have mere end jeg at udsætte paa det nærværende i Danmark, saa vel som andensteds; saa hvis Efterslægten alligevel skulde vrage min Lovtale over Kong Frederik, da maatte det være, fordi jeg selv i dette Stykke var utrolig forblindet. Men om jeg var forblindet eller ikke, det beror jo aabenbar paa, om jeg saa' fejl, enten naar jeg fandt, at Bonde-

standens Opkomst og den fri Folkestemmes Udvikling er Tidens sande Tarv, alle andre Landes store Savn, eller saa' fejl, naar jeg fandt, at begge Dele skyldes i Danmark Frederik den sjette; men det sidste er jo en vitterlig Kjendsgjerning, og det første, skulde jeg mene, er en urokkelig Sandhed. Indsluttedes derfor end vor gamle Konges hele Historie i de Ord, at hans første Daad var Stavnsbaandets Løsning, og hans sidste det fri Folkeraadets Oprettelse, hvilken samtidig Fyrste skulde da ikke misunde ham saa priseligt et Eftermæle, baade hvor Kongehjærter vejes i den store Fader-Haand, og hvor de mindes af barnlige Sjæle! Men nu véd vi alle, at Kongens gode Gjerninger var mangfoldige, og saa vist som Forsynet nu vil lægge Aar til hans Alder, er jeg sikker nok paa, vi har endnu ingenlunde set alle hans gode Gjerninger, kan lettelig blive Vidner til mer end én, der fortjener at sættes ved Siden, om ikke ad den sidste, saa dog ad den første.

Og hvem i Danmark har endelig vel mere Kald til at prise Kongen og fortælle hans gode Gjerninger, end jeg? Jeg mener virkelig: slet ingen. Vist nok har jeg som Borger snarere vandret paa Torne end danset paa Roser; men just derfor er det mærkværdigt, naar jeg priser Kongen, og jeg skylder ikke blot Majestæten det Vidnesbyrd, at han er saa uskyldig i min Modgang, som nogen Konge kan være, men jeg burde ikke ænse, om jeg rev mine Fingre til Blods, naar jeg kunde faste en Rose paa den Torne-Krone, han alt i en Menneske-Alder saa mandig, saa majestætisk og dog saa ydmyg bar. Thi blev jeg ikke et Offer for egen og andres Fejl og for det gamle Kaus i vore Hjørner og vore Indretninger, nedsank jeg hverken i mistroelig Afmagt eller flygtede over Havet fra den tornestredte Bane, som her var var min uundgaaelige Lød, men holdt jeg ud, til Taagen slog op og Vejen jævnedes, saa jeg nu staar her, hvor jeg sætter min Fod med den største Tilfredshed og de lysteste Udsigter, maaské nogen

